

MUNI
ICS

Digitální svět: technologie, potenciál, rizika

On-line hry

Luděk Matyska, Ludek.Matyska@muni.cz

Přednášející

Luděk Matyska

- ÚVT MU, ředitel
- Velká výzkumná infrastruktura ELIXIR CZ
  - Předseda Rady ELIXIR CZ
- Velká výzkumná infrastruktura e-INFRA CZ
  - Ředitel centra CERIT-SC na ÚVT MU
- Distribuované systémy a velké e-infrastruktury
  - Gridy, cloudy
- Kyberbezpečnost v rozsáhlých systémech
- Aplikace rozsáhlých výpočetních a úložných systémů

Obsah přednášky

- Troška historie
- On-line hry jako společenský fenomén
- On-line hry jako továrna na peníze a Daty řízený vývoj
- Problémy
- Shrnutí

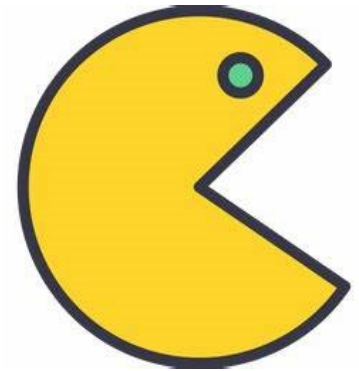
Video hry

- Předchůdce počítačových her
  - Arkády (hrací stroje)
  - Konsoly prvních generací
- Počátky již v 50. a 60. letech minulého století
  - Experimenty na mainframe počítačích
  - Textová rozhraní
- 1962 SpaceWar!
  - Využití osciloskopu, PDP-1
- 70. léta rozvoj arkádových her
- Zhruba ve stejné době první domácí hrací konsoly
  - Space Invaders 1978 (Japonsko) – zapojení mikropočítačů (Atari, ...)

Krátký zlatý věk video her

- Konec 70. a počátek 80. let
  - Pac-Man (1980)
  - Donkey Kong (1981)
  - Q*bert (1982)
- Postavičky, příběhy – vznik prvním maskotů

- 1983 – krach trhy s domácí konsolami
- Souběžně i ztráta zájmu o arkády

- Nastupuje éra **počítačových her**
  - Commodore 64, Sinclair ZX Spectrum, Atari 8-bit, ...
  - BASIC, ale velmi omezená přenositelnost

PC hry

- IBM PC
  - Kompatibilní hardware
  - Jednotný operační systém (MS DOS, později MS Windows)
  - Kolem roku 1987 zcela ovládly trh s počítačovými hrami
- Počítače Apple
  - Uzavřený, ale graficky výborně orientovaný svět
  - Myš
- Související vývoj hardware
  - Grafické a zvukové karty
  - Ovládání (joysticky, ...)
- Specializované firmy
  - Ubisoft

– Člověk proti počítači

On-line hry

- Počátky v době BBS
- Asynchronní hry
  - ANSI Art
  - Příkladem šachy nebo go
  - Dáno způsobem interakce
- Experimenty s mainframy a výzkumnými pracovními stanicemi
  - 70. a 80. léta
  - Víceuživatelské operační systémy
  - Lokální síť
- Hry na ARPANETu
  - Multi-User Dungeons (MUD)
  - 1981, adaptace hry z víceuživatelského prostředí

Bohatá devadesátá léta

- Krátký návrat arkád v první polovině devadesátých let
- Návrat konsolí ve druhé polovině 80. let
- Game Boy (Nintendo) od roku 1989
- Ve druhé polovině 32 a 64 bitové konsoly
  - Nintendo, SEGA, Sony (PlayStation)
  - Klíčový obsah (neúspěch Atari)
- Zlatý věk PC her
  - Rozvoj žánrů
  - Základy úspěšných herních firem
- Kombinace „osobních“ her a on-line hraní
  - Battle.net

Jak se platí (Monetizace)

- První hry „zdarma“
  - Nadšenci, uzavřené komunity
- Hlavním zdrojem zisku hardware
  - Arkády
  - Herní konsoly
- S rozvojem výměnných médií samostatný prodej her
- Jednorázová investice
  - Jednou zaplatíte a můžete stále používat
- Rozšiřující „balíčky“
  - Nové epizody
  - Další zdroj financí pro firmy
- Shareware a demo hry
- Otázka distribuce
  - Snižuje zisk

On-line hry – jak se platí

- Využití výhod počítačových sítí
  - Snadná distribuce
  - Rychlost reakce
    - Např. otázka oprav
- Přejechod na licenční model
  - Pravidelný měsíční poplatek
- Hry není třeba vydávat „bezchybné“
  - Opravy a úpravy se provádí „za běhu“
- Freemium model

Freemium model

- Software je distribuován zdarma
  - Již od 80. let, rozvoj s rozvojem počítačových sítí
- Platí se za další služby
  - Omezené vlastnosti „free“ verze (např. jen dvoubodové hovory u Skype)
  - Omezená kapacita (jen 15 GB volného prostoru u Google)
  - Omezená licence (jen pro osobní využití, jen pro studenty)
  - Omezené časové použití
  - Omezená podpora
  - Omezený nebo žádný přístup k on-line službám (např. jen single player)
  - Případně „trial period“, po níž se vlastnosti „uzavřou“
- V případě počítačových her pak **„nákupy ve hře“**
  - In game purchases

- End User Licence Agreement (EULA)

Společenský fenomén

- On-line hry vytvářejí virtuální komunity hráčů
  - Sociální bubliny
  - YouTubers a další influenceři
  - Vlastní jazyk/slang (zkratky pro rychlejší komunikace během her, speciální výrazy)
- Interakce mezi hráči (tzv. PvP model)
- Různé varianty
  - First-person shooter (FPS)
  - Real-time strategy (RTS)
  - Massively multiplayer online (MMO)
    - Role-playing, RTS, FPS, social games
  - Multiplayer online battle arena (MOGA)
  - MUD předchůdci MMORPG
  - Social Deduction games

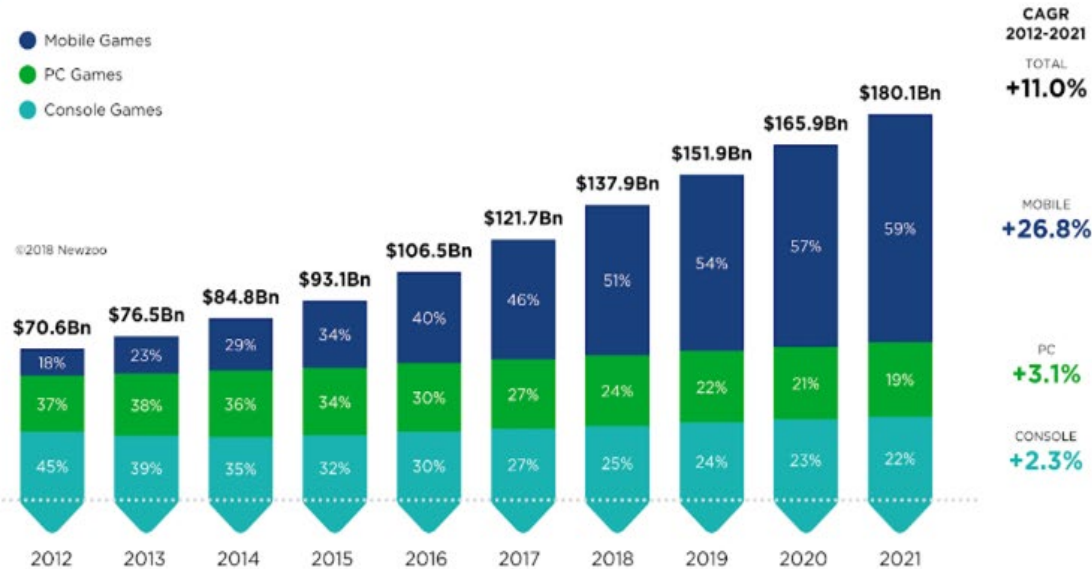
Stroj na peníze

2012-2021 GLOBAL GAMES MARKET

REVENUES PER SEGMENT 2012-2021 WITH COMPOUND ANNUAL GROWTH RATES

- Mobile Games
- PC Games
- Console Games

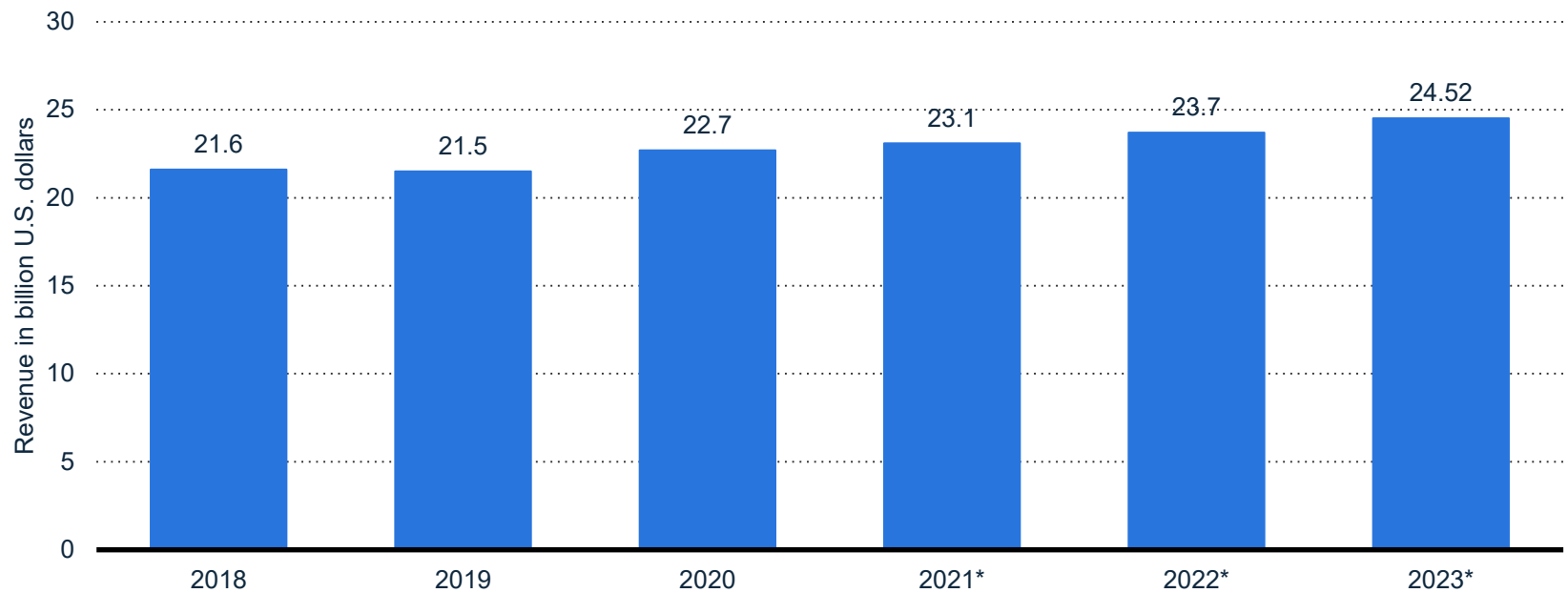

Source: ©Newzoo | April 2018 Quarterly Update | Global Games Market Report
newzoo.com/globalgamesreport

newzoo

Free-to-play (F2P) PC games market revenue worldwide from 2018 to 2023 (in billion U.S. dollars)

F2P PC games revenue worldwide 2018-2023

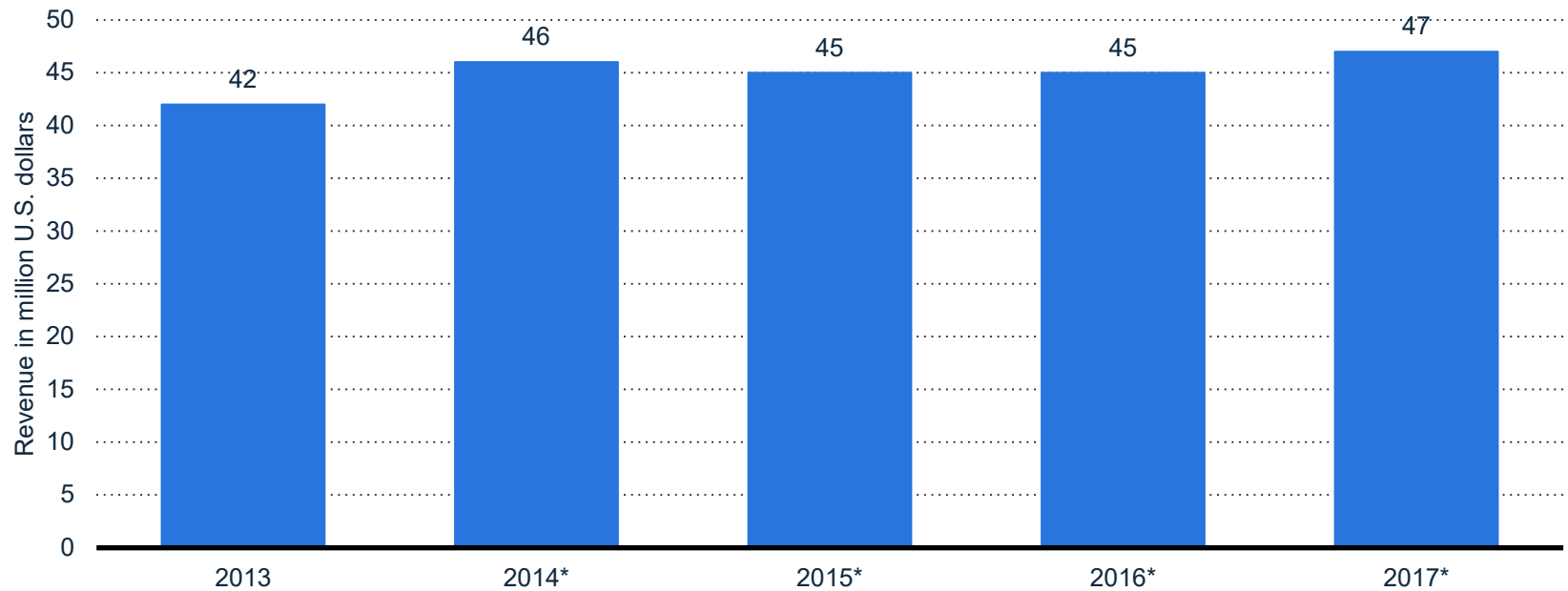
Note(s): Worldwide; 2018 to 2022

Further information regarding this statistic can be found on [page 8](#).

Source(s): SuperData Research; Statista; [ID 346552](#)

Revenue of free-to-play MMOs in the Czech Republic from 2013 to 2017 (in million U.S. dollars)

Free-to-play MMO revenue in the Czech Republic 2013-2017

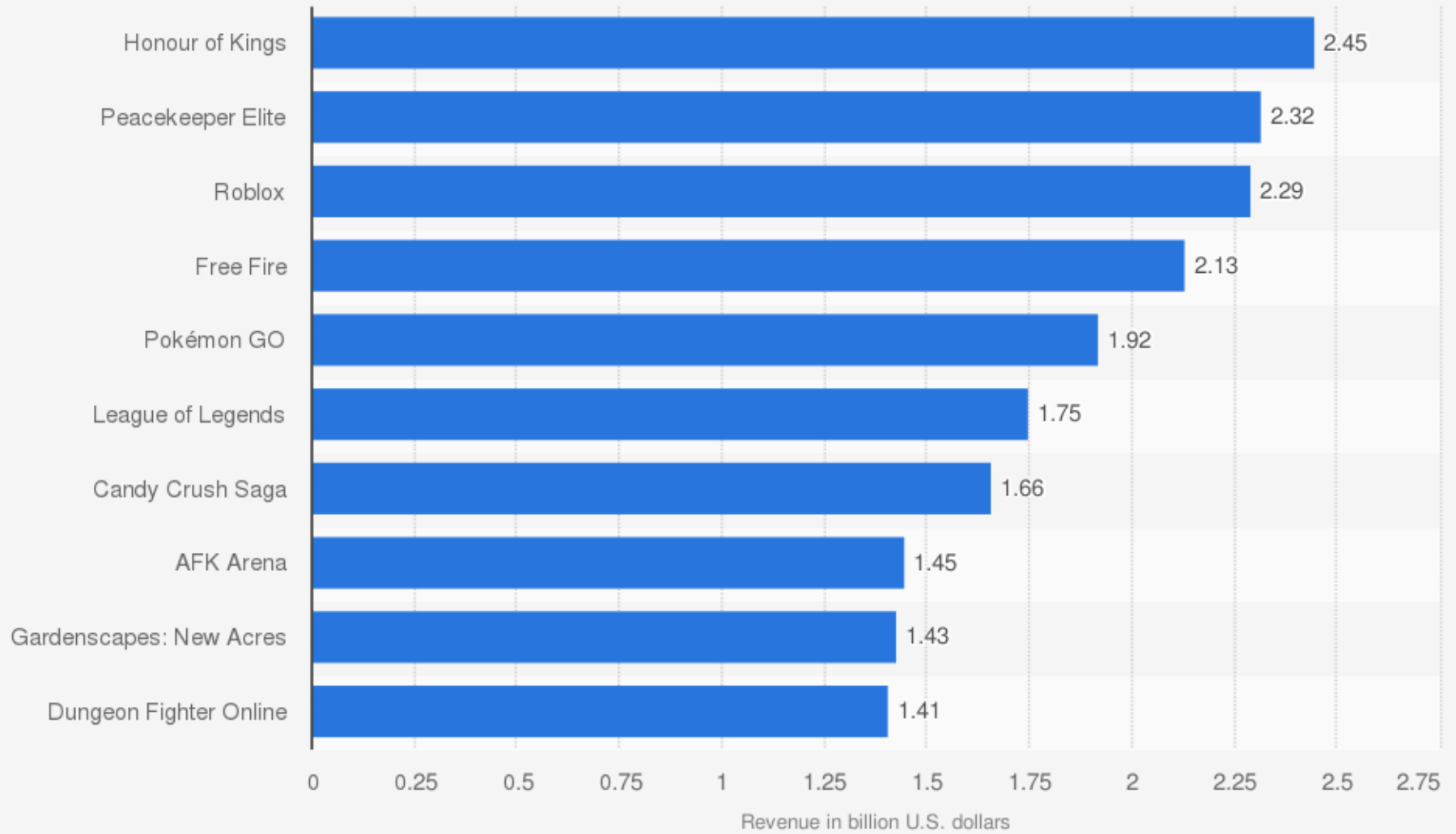

Note(s): Czechia; 2013

Further information regarding this statistic can be found on [page 8](#).

Source(s): SuperData Research; [ID 542117](#)

Leading free-to-play (FTP) game titles worldwide in 2020, by revenue (in billion U.S. dollars)

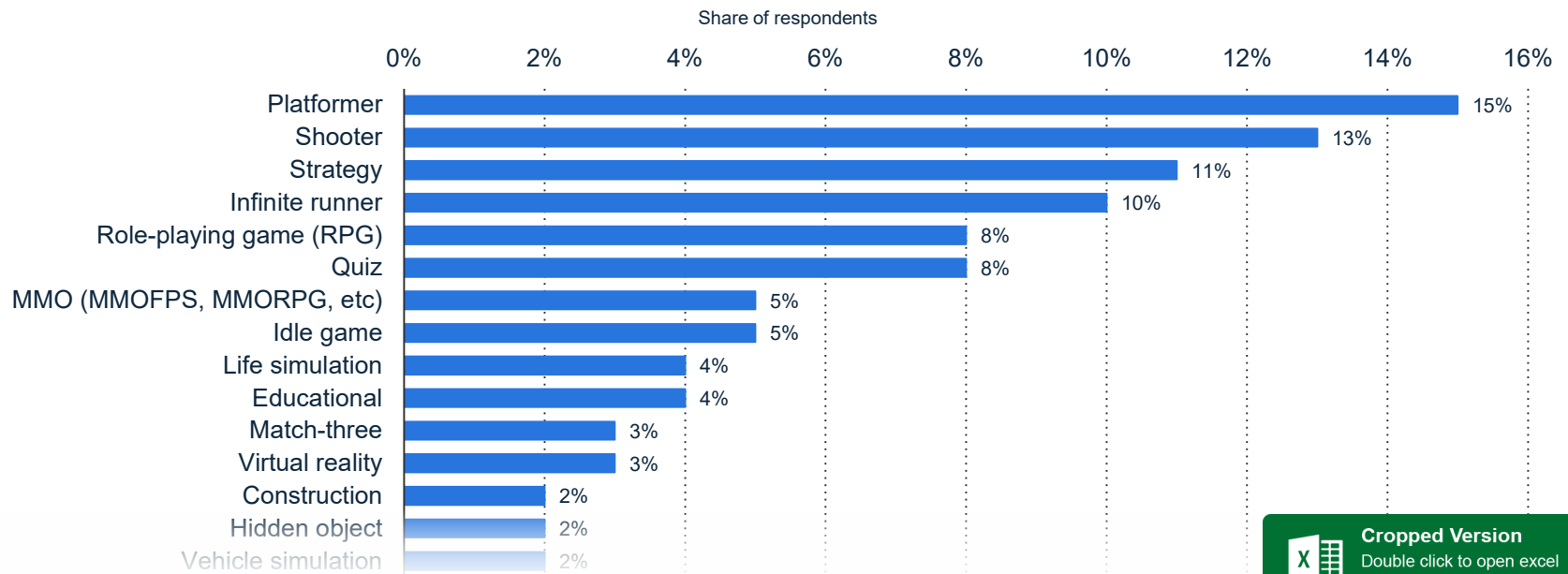
Source
SuperData Research
© Statista 2021

Additional Information:
Worldwide; SuperData Research; 2020

Highest monetizing free-to-play (F2P) mobile gaming genres according to F2P developers worldwide in 2020

Highest monetizing F2P mobile game genres worldwide 2020

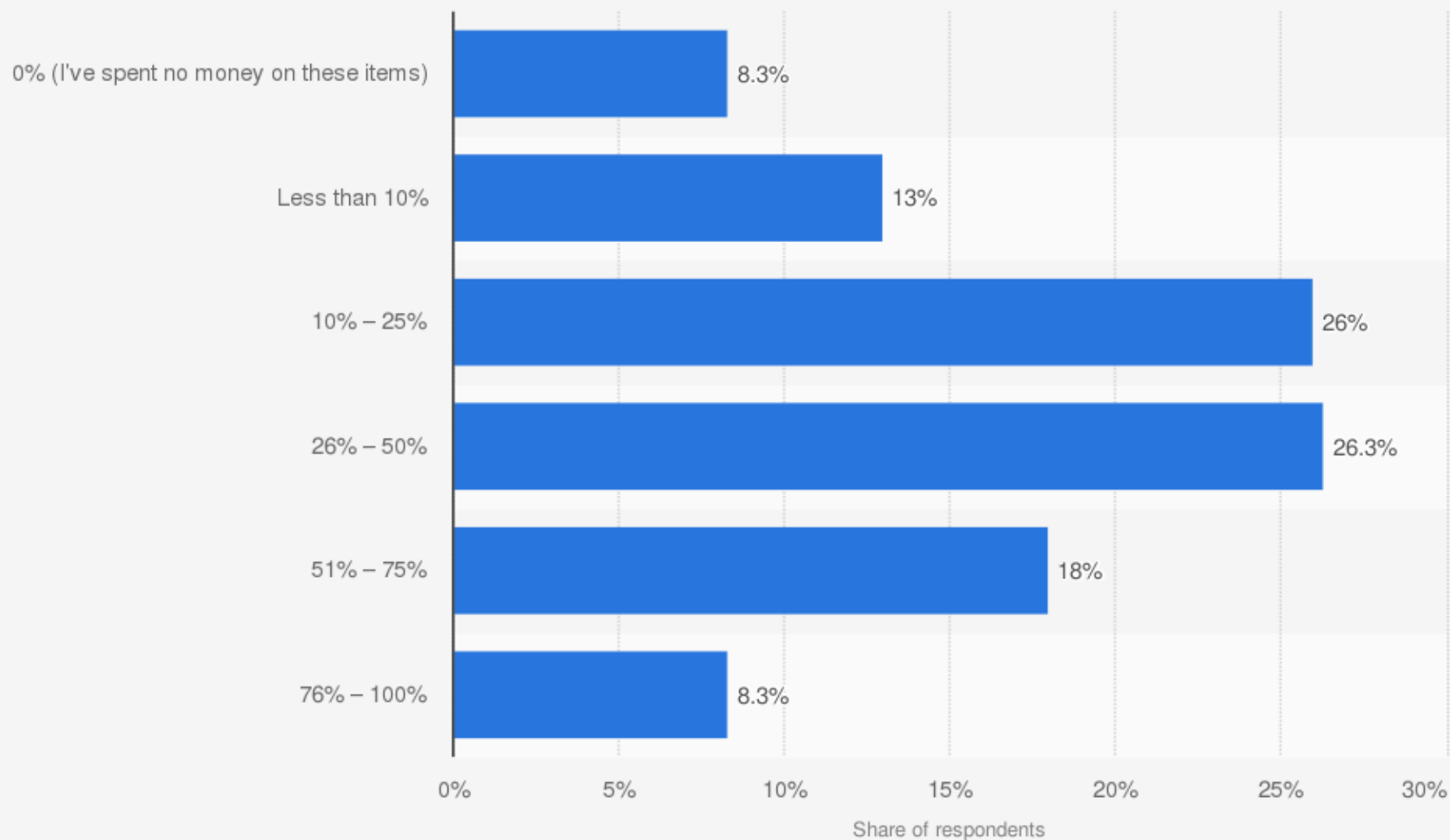
 Cropped Version
Double click to open excel file with complete data

Note(s): Worldwide; 2020; F2P game developers

Further information regarding this statistic can be found on [page 8](#).

Source(s): Unity Technologies; deltaDNA; [ID 1215450](#)

How much of your total spending in an MMO game goes towards non-cosmetic items, including characters, weapons, items, health packs and loot crates?

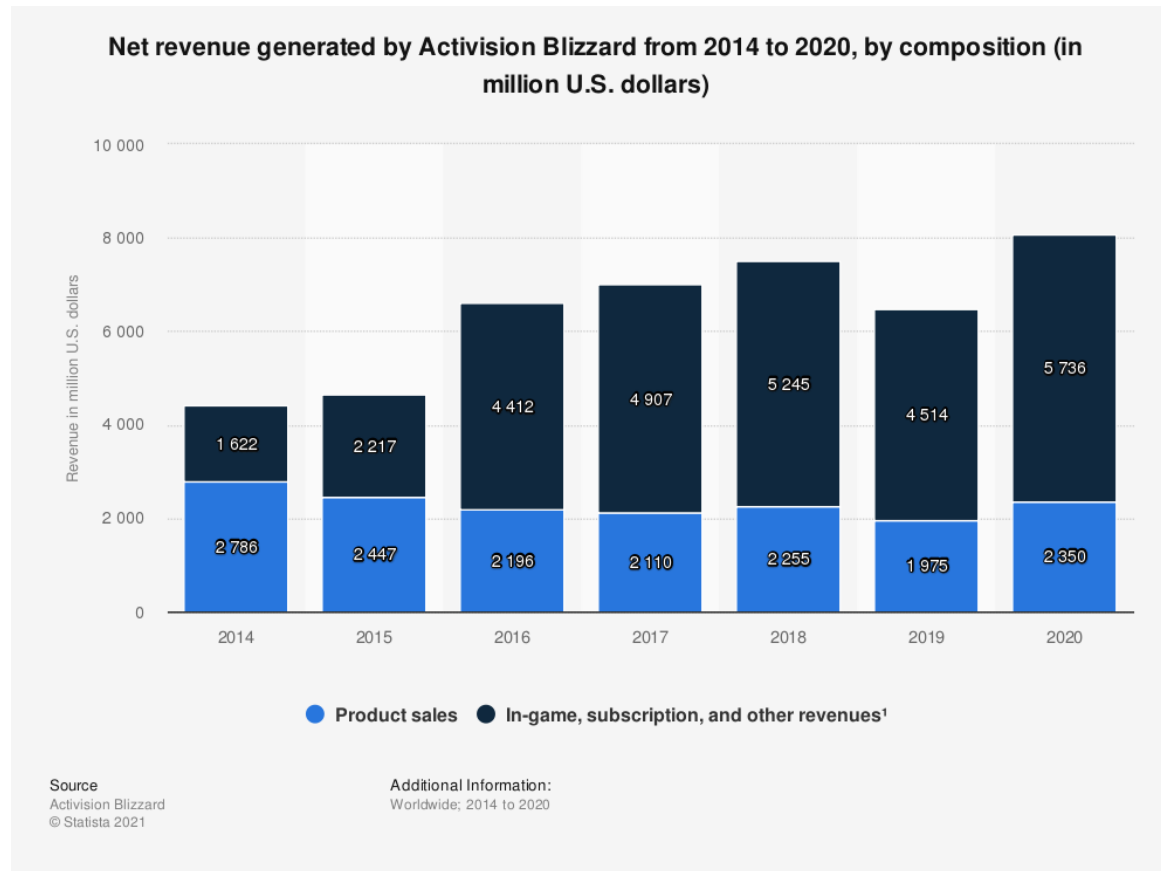
Sources

Savanta; Accredited Debt Relief (Top Dollar)
© Statista 2021

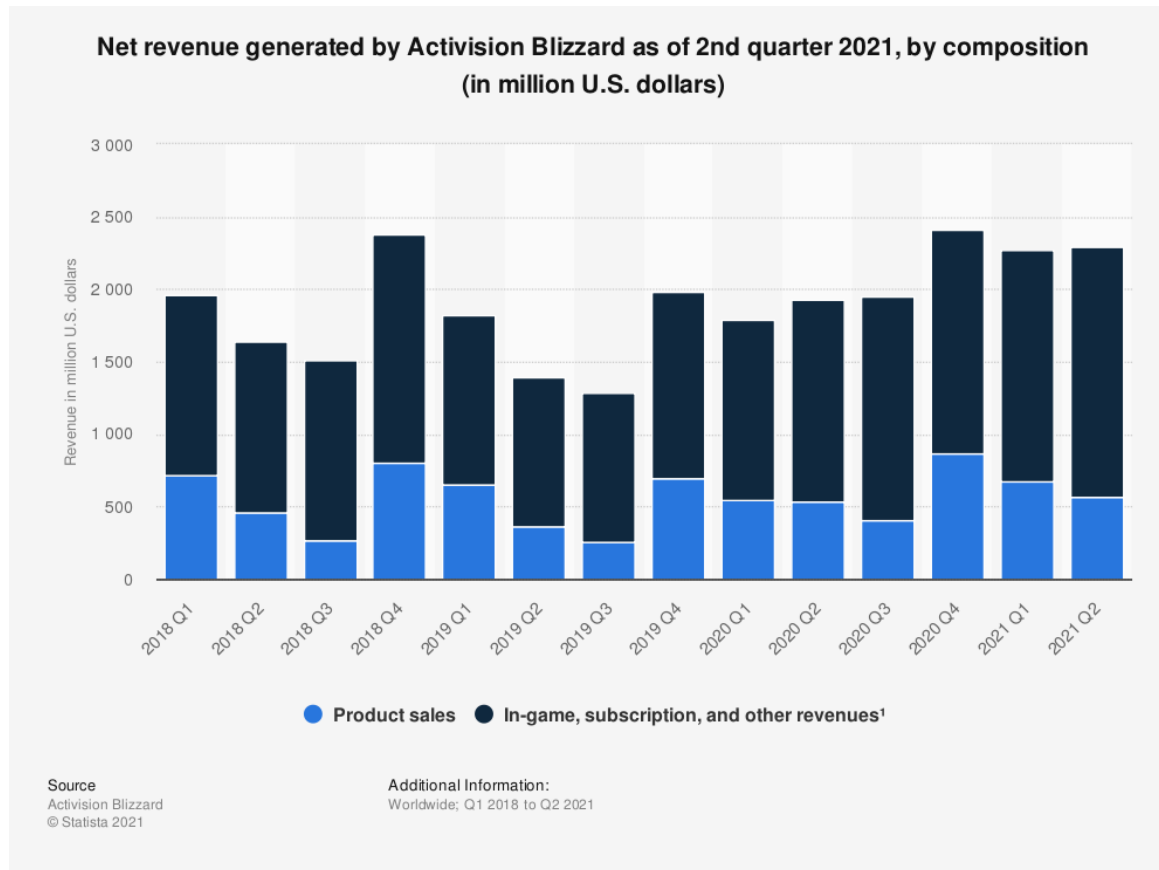
Additional Information:

United States; Savanta; February 11 to 18, 2020; 1,000 respondents; MMO players

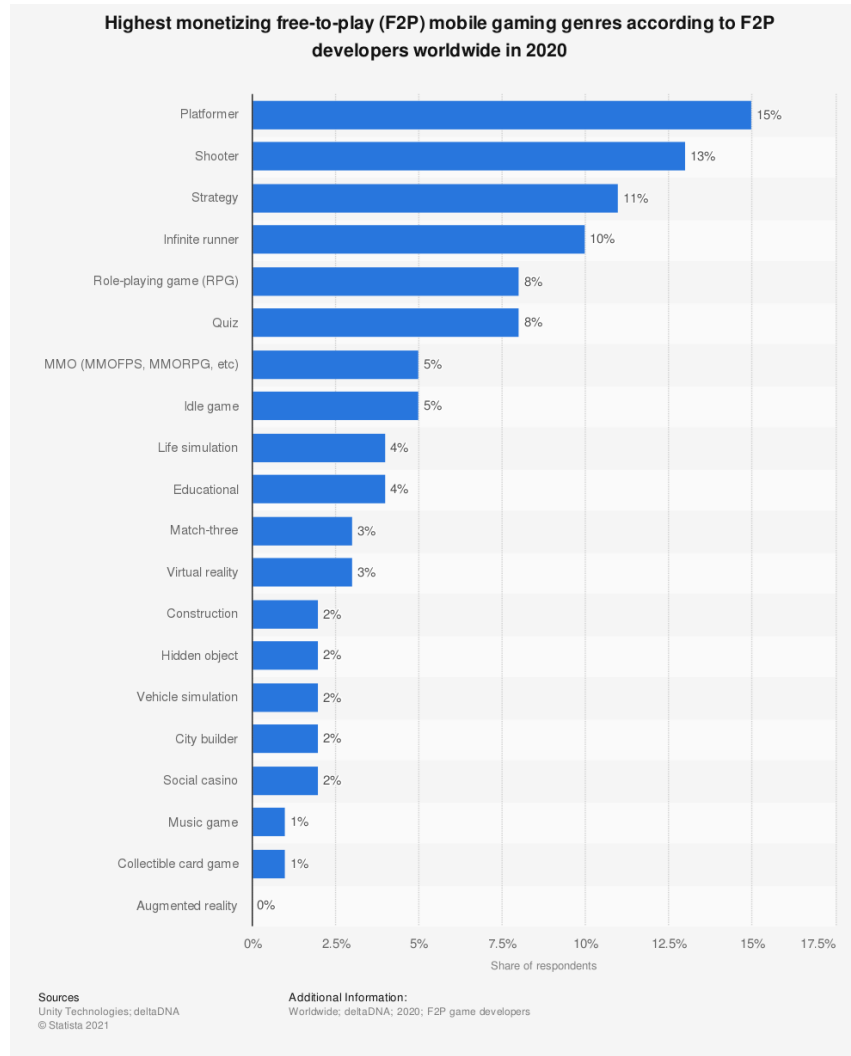
Stroj na peníze

Stroj na peníze

Stroj na peníze

Stroj na peníze

- Hlavním cílem firem je zisk
  - Étos prvních vývojářů her
  - Spory mezi vývojáři a firmami
- Vývoj her je proto podřízen krokům, které maximalizují zisk

Vývoj (her) řízený daty

- Využití různých zdrojů and typů dat, abyste si mohli klást lepší otázky
- Data pomáhají racionálnímu výběru dalších kroků
- Užití dat musí být vedeno snahou pomoci při vývoji, ne pro autokratická rozhodnutí
- Zcela kritické je chápání kontextu
  - Ekonomika her
  - Chování uživatelů

Proč používáme data?

- Můžeme učinit lepší rozhodnutí
- Cílem on-line her je udržet uživatele co nejdéle ve hře
  - Potřebujeme pochopit, proč co dělají, chceme-li být úspěšní
- Protože to dělají všichni
  - Riziko ztráty konkurenceschopnosti

Ekonomické problémy „free“ on-line her

- Hra je zdarma
  - Vlastní stažení a instalace
- Vývojář/firma ale za poskytnutí platí
  - Poplatky platformě
  - Provoz zázemí
- Existuje silná konkurence
  - Ostatní hry
  - Další možnosti zábavy
  - Uživatel má jen omezený celkový čas, který může věnovat hraní her

S jakými daty se pracuje

- Obchodní informace
  - Jak se finančně daří
  - Marketing/reklamní kampaně/...
- Informace z vlastní hry
  - Co a jak uživatelé dělají
- Externí informace
  - Co se děje u konkurence
  - Co se děje ve světě (jiné atrakce)
- Další zpětná vazba
  - Zpravidla méně „tvrdá“ data

Marketing her – 3 fáze

– Vlastní reklama

- Umístění na platformu (Apple, Google, ...)
- Reklama přes influencery apod.
- Úspěch – uživatel se na hru „podívá“ (klikne)
- Data
  - Kolik lidí vidělo reklamu
  - Cena za „shlédnutí“
  - Počet/Cena prokliknutí

– Nahrání/Instalace

- Skutečně hru nainstaluje
- Data
  - Četnost instalace
  - Cena per instalaci

– Skutečná hra

- Cyklus: Hraje/Koupí/Pokračuje (vrací se do hry)
- Data
  - Počet uživatelů denně
  - Procento drženích/vracejících se hráčů
  - Procento platících uživatelů
  - Průměrný zisk per denní uživatel

Celková ekonomická rozvaha

- Return on Investment (ROI)
  - Náklady
- Lifetime Value (LVT)
  - Kolik jsme si celkem vydělali
  - Závisí na vracejících se platících uživateli
  - Ostatní dělají jen „křoví“
- $ROI < LVT$
  - Opačně není hra výdělečná

Interní herní události

- Vše, co lze sledovat ve hře
- On-line hry excelentní prostředí pro sběr dat
  - Centrální servery
  - Plně pod kontrolou provozovatele
  - Součástí implementace hry, uživatelé nemají žádnou kontrolu/možnost omezení
- Události spojené
  - S první shlédnutím hry
  - S prvním hraním
  - S prvním nákupem
  - Vlastní chování uživatelů ve hře
  - Proč hráči končí se hrou
- Rovnováha mezi ekonomii a přívětivostí her
- Vliv technických chyb

Interní chování hráčů

- Co se stane po první výhře/prohře
- Co vede k rozhodnutí si něco koupit
  - Komunita
  - Herní schopnosti
  - ...
- Komunitní chování
  - Osamělý hráč
  - Skupinový hráč
- Neplatící hráči
  - A jejich role
- Sociální pozadí hráčů
  - Odkud jsou (země, sociální skupina, věk, ...)
  - Návyky, preference, ...

Externí data

- Apple/Google store
  - Pozice
  - Nabídka
- Twitch/YouTube shlédnutí
  - Spolupráce s influencery/on-line hráči
- Celkové světové trendy
  - Co dnes lidé sledují
  - Co se děje
  - Chování konkurence
  - Výhodou znalost hráčů a jejich sociálního zázemí

Zpětná vazba

- Uživatelské dotazníky
- Interní i externí testy her
- Vnitropodniková i rodinná zpětná vazba

Pár postřehů

- Hráči kteří opakovaně prohrají se ke hře nevrátí
- Hráči kteří zaplatí a vyhrají následující hru jsou ochotni platit znovu
- Příliš mnoho začínajících hráčů představuje problém

Shrnutí k analytice

- Situace je ještě horší než v případě sociálních sítí
- Extrémní množství velmi precizních dat
- Celkový objem dat dovoluje velmi přesné modelování chování lidí
  - Velmi rychle po vstupu do hry lze predikovat další chování
- Prakticky nulová regulace
- Extrémní riziko zneužití
  - Striktní prioritizace zisku nad herním zážitkem

Problémy spojené s videohrami

- Dané obsahem
  - Násilí, sexuální obsah
  - Regulace (včetně seberegulace)
  - Zobrazení náboženství, pohlaví a sexuální orientace
  - Zobrazení rasy, národnosti, etnického původu
- Dané kulturou hráčů
  - Zdraví hráčů: adikce, ...
  - On-line harassment
  - Podvádění
  - Kyberkriminalita, hazardní hry,
- Dané videoherním průmyslem
  - Ekonomika versus kultura versus herní zkušenost
  - Zneužívání dat o uživateli

Ale také pozitivní vliv

- U rozsáhlých komunit mohou být negativní mezilidské efekty menší
  - Chybějící návazná fyzická interakce, nesetkávají se mimo hru
- Meritokracie svého druhu
- Výcvik v mezilidské a mezikulturní interakci
- Jazykové kompetence
- Fyzické kompetence, rychlost reakce, ...
- Uvolnění ze stresu
- Využití ve výuce
  - Trenažéry
  - Simulace
- Využití při léčbě psychických chorob

Shrnutí

- Hry jako specifický fenomén
  - S rozvojem on-line her s vysokým společenským dopadem
- Extrémní sběr dat o uživateliích
  - Modelování a predikce chování
- Využití AI
- Ovlivnění chování uživatelů/hráčů
  - Chybějící regulace nepomáhá
- Celá řada negativních nebo zatím neplně pochopitelných vlivů na společnost i jednotlivce

- Hry přirozenou součástí lidského chování
  - I pozitivní vlivy

M U N I
I C S

Diskuse